

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, МАРТ 2011 ГОДИНА

Стопанската конюнктура в страната през март 2011 г. отбелязва негативна промяна. **Общият показател на бизнес климата**⁴ намалява с 4.1 пункта спрямо февруарското си равнище (фиг. 1) поради по-неблагоприятния в сравнение с предходния месец бизнес климат в промишлеността, строителството и услугите.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността” пада под нивото си от февруари с 3.9 пункта (фиг. 2) поради влошените очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Последната анкета регистрира и свиване на очакванията за увеличение на дейността през следващите месеци (фиг. 3). По отношение на персонала все още има намерения за съкращаване.

През март несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене от страната са основните фактори, затрудняващи дейността в отрасъла (фиг. 4), която се оценява като намалена спрямо предходния месец въпреки известното увеличение на поръчките от чужбина (фиг. 5).

Нагласите от февруари за известно покачване на продажните цени в промишлеността през следващите месеци се запазват и през март (фиг. 6).

Строителство. През март 2011 г. съставният показател „бизнес климат в строителството” се понижава с 1.7 пункта спрямо предходния месец (фиг. 7), което се дължи на малко резервираните оценки и очаквания на строителните предприемачи по отношение на бизнес състоянието на предприятията от бранша. По тяхно мнение има известно подобрене в осигуреността на производството с поръчки в сравнение с предходния месец (фиг. 8), като и прогнозите, свързани със строителната дейност през следващите три месеца, са благоприятни (балансовият показател се покачва с 6.8 пункта) (фиг. 9).

Несигурната икономическа среда и финансовите проблеми продължават да са основните фактори, затрудняващи дейността в отрасъла, като отрицателното влияние и на двата фактора се засилва през последния месец и е все още над обичайното за последните десет години (фиг. 10).

По отношение на продажните цени в строителството анкетата регистрира очаквания за увеличение през следващите три месеца (фиг. 11).

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ **Общият показател на бизнес климата** е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Търговия на дребно. През март съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” се покачва с 4.1 пункта в сравнение с февруари (фиг. 12) поради по-оптимистичните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца, тъй като по отношение на настоящото бизнес състояние има влошаване.

Анкетата регистрира и намаление на обема на продажбите на дребно спрямо предходния месец. За следващите три месеца обаче очакванията са силно завишени (фиг. 13) и не са съпроводени с подобни очаквания по отношение на поръчки към доставчиците (фиг. 14), а и стоките запаси се оценяват като нормални за сезона (фиг. 15).

През март в сравнение с февруари се наблюдава намаление на негативното влияние на факторите несигурна икономическа среда и финансови проблеми, които обаче продължават да са основните затруднения в дейността на търговските предприятия. През последния месец се засилва негативното влияние на фактора търсене - увеличение с 5.9 пункта спрямо предходния месец (фиг. 16).

Търсенето и конкуренцията са обичайните проблеми на търговците на дребно за последните десет години, но в настоящата ситуация са минали на по-заден план. Същевременно анкетата отчита трайна тенденция на намаляване на конкуренцията в отрасъла (фиг. 17).

Очакванията за движението на цените в търговията на дребно през следващите три месеца са в посока на увеличение (фиг. 18).

Услуги⁵. През март съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” рязко намалява - равнището му спада с 14.9 процентни пункта в сравнение с предходния месец (фиг. 19). Това се дължи на неблагоприятните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията (фиг. 20). Влошават се и мненията за настоящото и очакваното търсене на услуги (фиг. 21). По отношение на персонала обаче се наблюдава известно подобрене в очакванията за следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да бъдат основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, като негативното влияние на първия фактор се засилва през март (фиг. 22).

По отношение на продажните цени в сектора на услугите преобладаващите очаквания са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 23).

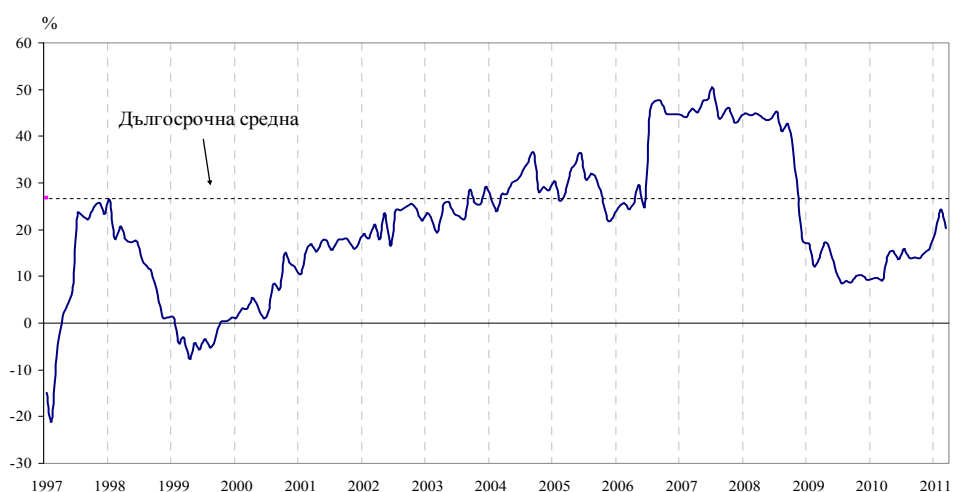
⁵ Без търговия.

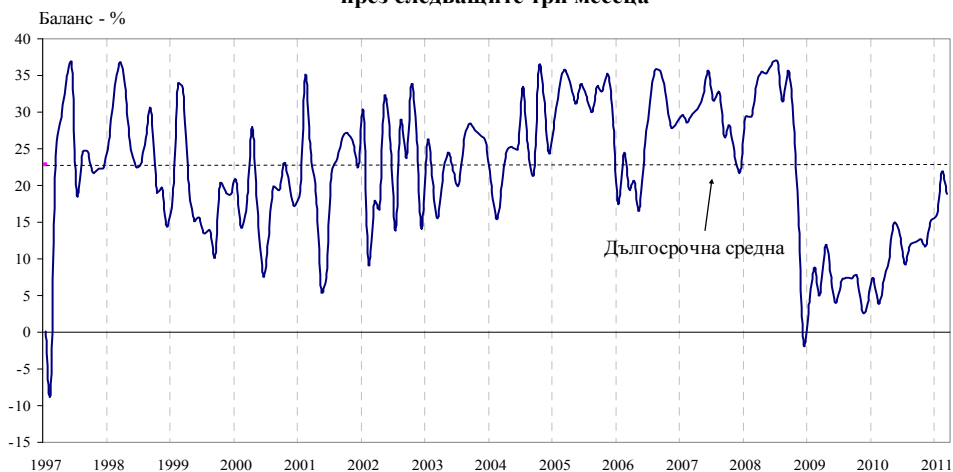
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

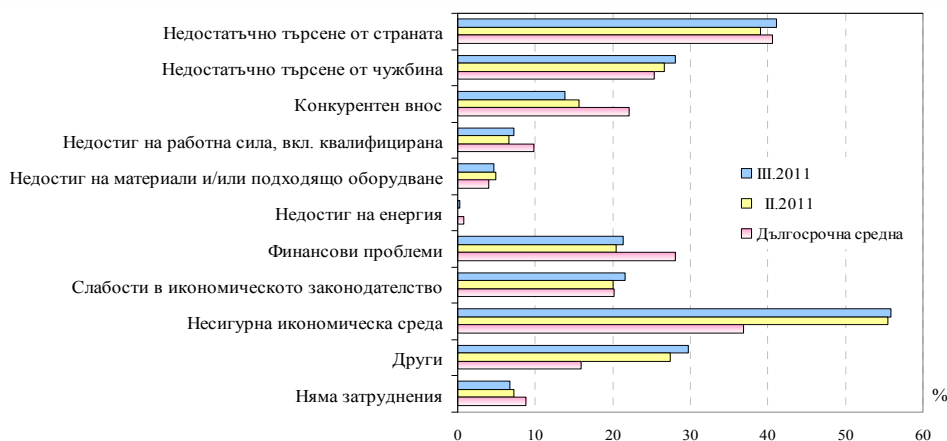

Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

**Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията)**

**Фиг. 5. Осигуреност на производството с поръчки от чужбина в
промишлеността**

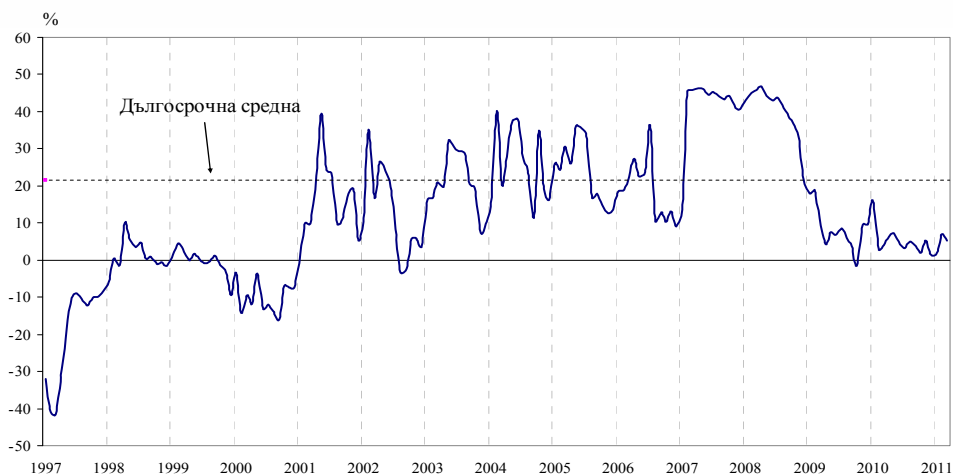

**Фиг. 6. Очаквания за продажните цени в промишлеността
през следващите три месеца**

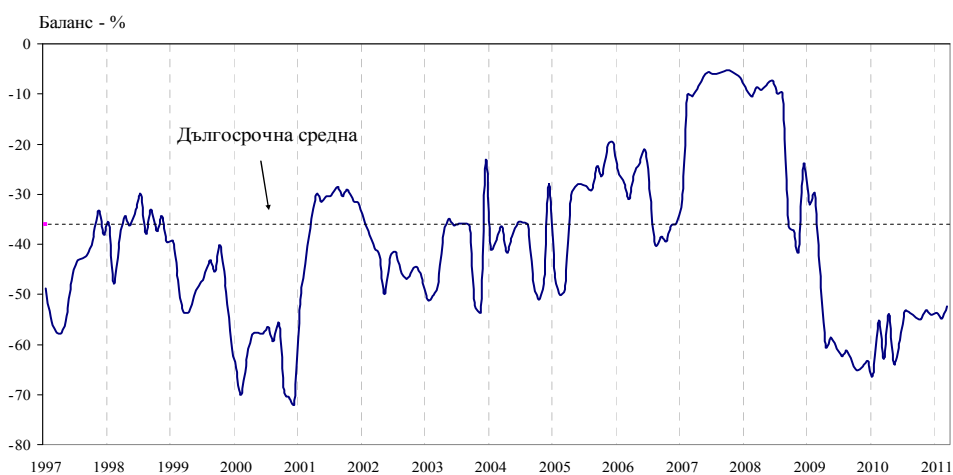

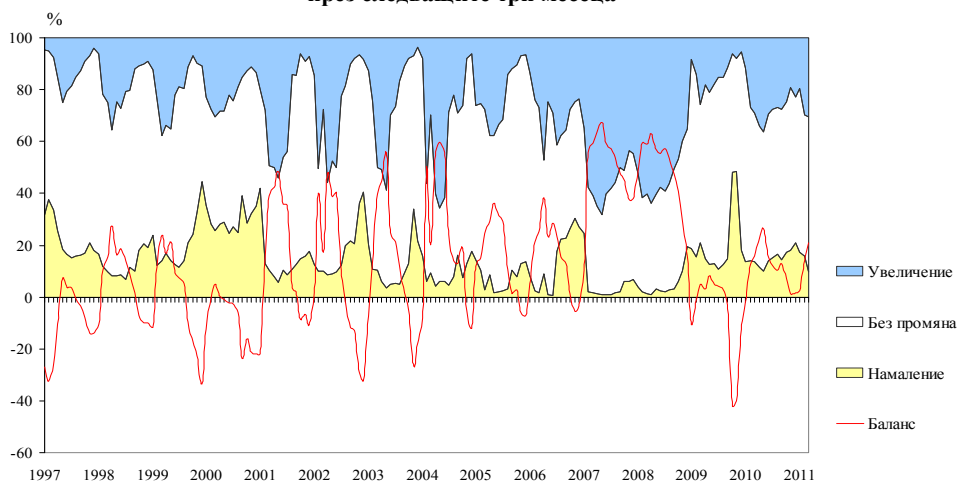
Фиг. 7. Бизнес климат в строителството

Фиг. 8. Осигуреност на производството с поръчки в строителството

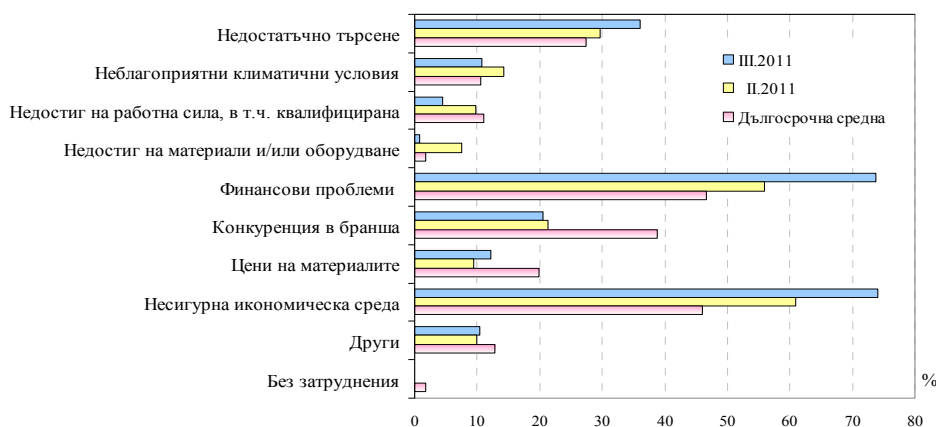

Фиг. 9. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

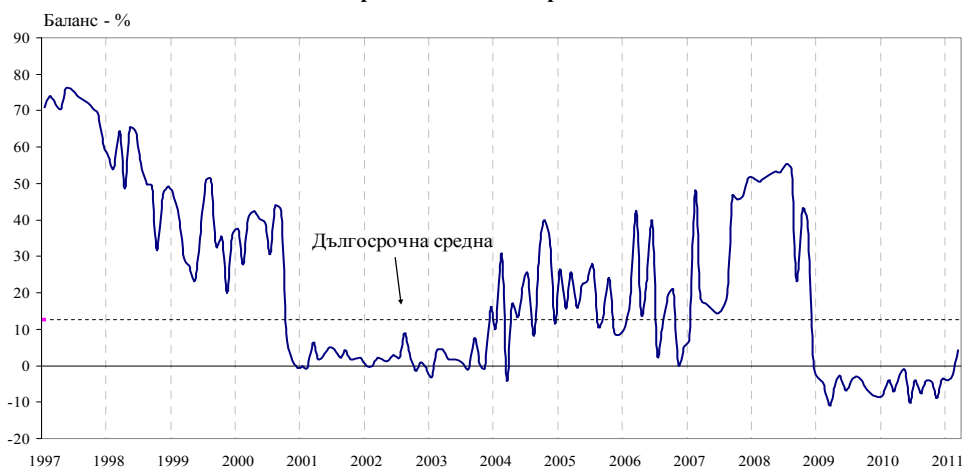

**Фиг. 10. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията)**

**Фиг. 11. Очаквания за продажните цени в строителството
през следващите три месеца**

Фиг. 12. Бизнес климат в търговията на дребно

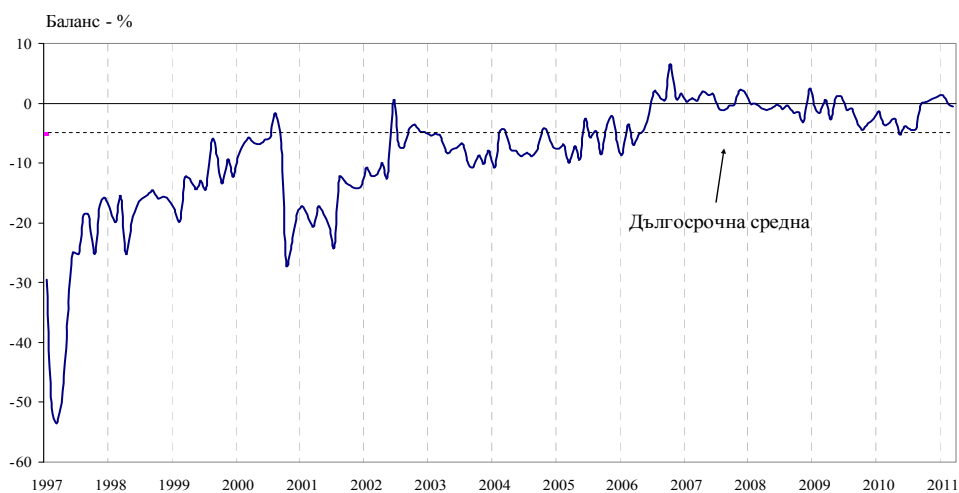
Фиг. 13. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 14. Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца

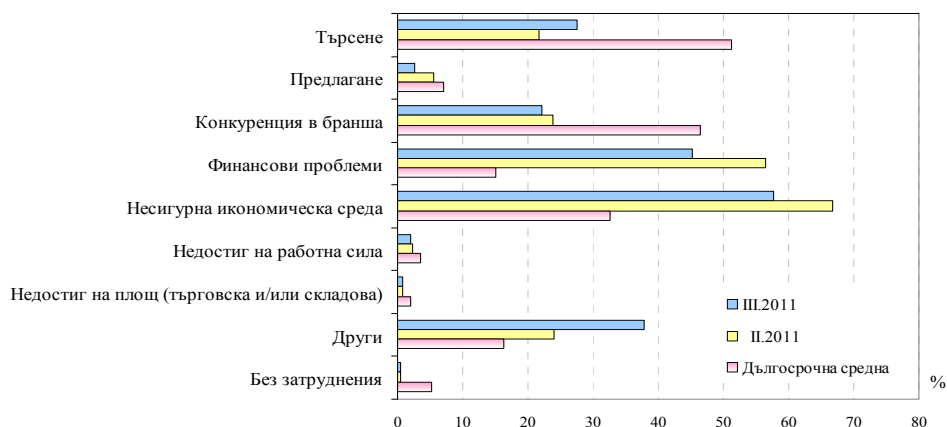

Фиг. 15. Ниво на стоките запаси в търговията на дребно

Фиг. 16. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Конкуренция в търговията на дребно през последните три месеца

Фиг. 18. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

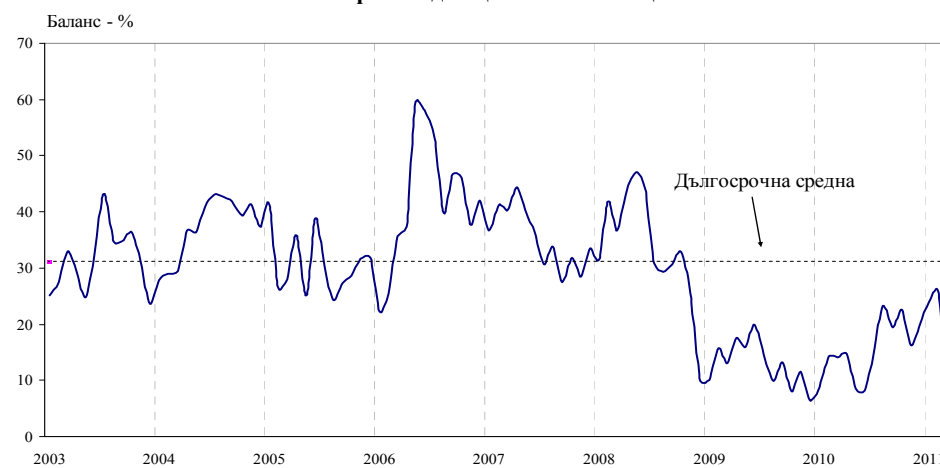

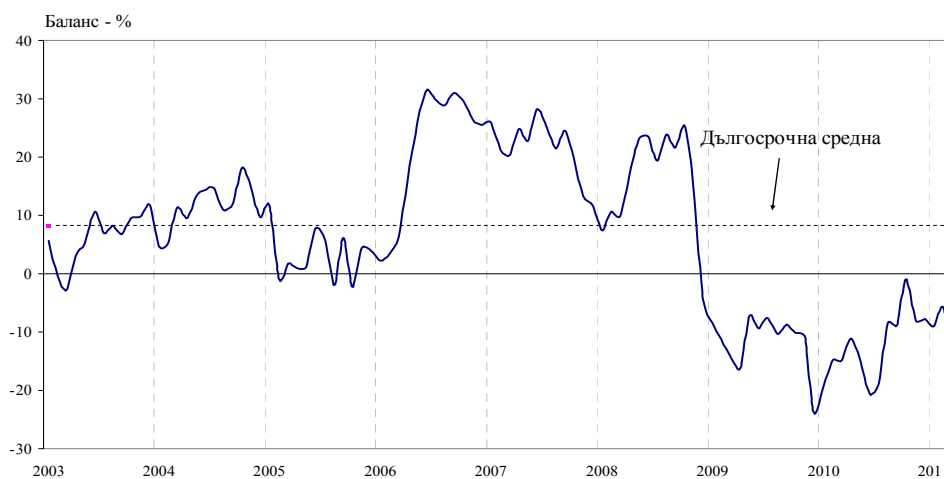
Фиг. 19. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 20. Очаквано бизнес състояние в сектора на услугите през следващите шест месеца

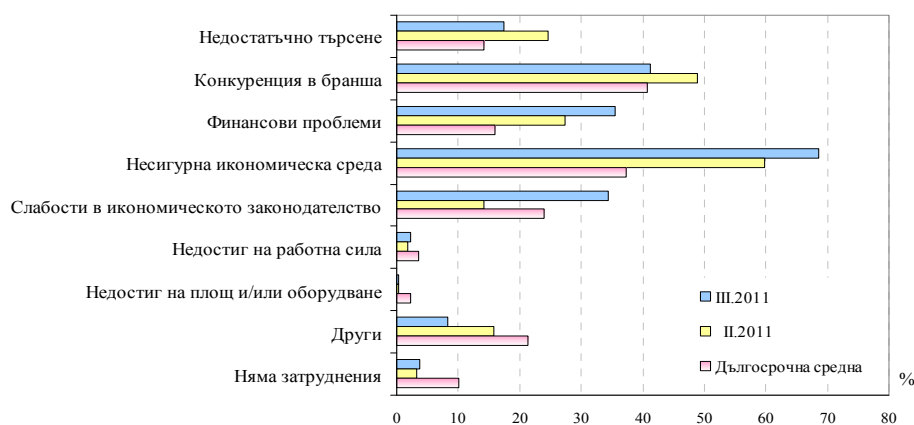

Фиг. 21. Търсене в сектора на услугите през последните три месеца

**Фиг. 22. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията)**

**Фиг. 23. Очаквания за продажните цени в сектора на услугите
през следващите три месеца**

